

MAKROEKONOMSKA NAPOVED

NAPOVEDI GOSPODARSKIH GIBANJ

Investicije in zasebna potrošnja izboljšali napoved

Analitska skupina SKEP GZS na podlagi dosegljivih makroekonomskih podatkov in analize sentimenta po dejavnostih napoveduje v letu 2014 nekoliko krepkejšo, 1,6-odstotno gospodarsko rast, k čemur bo prispevalo ugodnejše gibanje investicij in krepitev zasebne potrošnje.

OCENE IN NAPOVEDI MAKROEKONOMSKIH KAZALCEV SLOVENIJE, 2014 – 2015 - SKEP GZS

Realne stopnje rasti v %	2010	2011	2012	2013	Spoml. ocena 2014	Jesenska ocena 2014	Napoved 2015
Gospodarska rast - BDP,	1,3	0,7	-2,5	-1,1	0,3	1,6	1,2
Zasebna potrošnja	1,5	0,8	-4,8	-2,7	-0,5	0,5	1,0
Državna potrošnja	1,3	-1,6	-1,3	-2,0	-1,6	-1,6	0,0
Investicijska potrošnja	-15,3	-5,5	-8,2	-0,7	1,0	3,5	1,5
Izvoz blaga in storitev	10,2	7,0	0,6	2,9	4,0	4,2	3,8
Uvoz blaga in storitev	7,4	5,6	-4,7	1,3	3,4	3,2	3,6
Stopnja brezposelnosti po anketi, v %	7,3	8,2	8,9	10,1	10,2	10,0	10,0
Zaposlenost, (delovno aktivno prebivalstvo), v %	-2,7	-1,3	-1,7	-2,0	-0,5	0,2	0,2
Plača na zaposlenega , bruto, realne st. rasti v %	2,1	0,2	-2,4	0,1	0,0	0,2	1,0
Inflacija - letno povprečje	1,8	1,8	2,6	1,9	1,1	0,9	1,6
Inflacija - medletno (dec/dec)	1,9	2,0	2,7	0,7	1,2	0,8	1,6
Razmerje USD za 1 EUR	1,33	1,39	1,29	1,33	1,36	1,36	1,33
Cena nafte Brent v USD / sodček	79,6	111,3	111,7	108,6	107	107	104
Javni dolg v delež v BDP, v %	38,7	47,1	54,4	71,7	80,0	80,0	82,0
Tekoči primanjkljaj sektorja država delež, % v BDP	-5,9	-6,4	-4,0	-14,7	-4,3	-4,3	-3,3
z upoštevanjem sanacije bank					-5,3	-5,3	

Opomba: Napovedi so pripravljene na osnovi razpoložljivih podatkov - junij 2014; Vir: SKEP - Analitska skupina GZS

Pripravili: SKEP - Analitska skupina GZS, v sodelovanju z direktorji Združenj ter zunanjimi strokovnjaki.

Gospodarska rast nad prvimi napovedmi, a na trhljih temeljih

Spomladanska gospodarska napoved SKEP GZS iz letošnjega maja je nakazovala na razmeroma skromno, 0,3-odstotno gospodarsko rast. To naj bi jo aktivno soustvarjala izvoz in - po več letih - tudi postopna krepitev investicijske potrošnje, ob zelo zadržani zasebni potrošnji gospodinjstev in države. Zaključki so temeljili na rastočih PMI indikatorjih v državah tradicionalnih uvoznih našega blaga, povečanih vlaganjih v komunalno infrastrukturo, na zavezah o nižjem številu zaposlenih v javnem sektorju in šibkem trgu dela.

Tekoči podatki in indikatorji v letu 2014 nakazujejo, da se uresničujejo napovedi glede izvoza in javne potrošnje, glede na pričakovanja pa sta se izboljšala zasebna potrošnja in investicije. Na osnovi možnih pričakovanj do konca leta tako ocenjujemo, da bi gospodarska rast za 2014 lahko dosegla 1,6%.

Pri interpretaciji podatkov za leto 2014 velja opozoriti na revizijo Evropskega sistema računov (ESA 2010), zaradi česar so se spremenili podatki o BDP od leta 1995 dalje. Ključna sprememba med drugim pomeni razširitev koncepta osnovnih sredstev na izdatke za raziskave in razvoj (R&D) in za sisteme vojaškega orožja, kar je povečalo investicije in s tem raven BDP za blizu 2 odstotni točki, na stopnje rasti BDP pa sprememba ni pomembneje vplivala.

Pri **zasebni potrošnji** ocenjujemo izboljšanje od prvotno predvidenega nazadovanja na 0,5-odstotno rast. K temu prispeva izboljšanje na trgu dela: stopnja brezposelnosti se je sezonsko spustila pod 10 %, zabeležena je rast zaposlenosti in plač v zasebnem sektorju. Spodbudni podatki o industrijski proizvodnji se že odražajo v dvigu plač v izvoznem sektorju, prav tako plače rastejo v energetiki. Zaposlenost se kljub zavezam o zmanjšanju, povečuje tudi v javnem sektorju. Kazalnik zaupanja potrošnikov se izboljšuje od maja naprej in je najvišji v zadnjih 6 letih. Prav tako lahko utemeljeno ocenjujemo, da so gospodinjstva v času recesije odlašala z nakupi trajnih dobrin, kar naj bi v prihodnjih mesecih povečalo sicer še vedno zadržano prodajo na drobno.

Investicije v osnovna sredstva se bodo po naši oceni povečale za 3,5 %, kar je več od prvotnih ocen. Ob še vedno nizkih ravneh namreč beležimo izjemno hitro rast vrednosti opravljenih gradbenih del, kot posledico hitenja pri izgradnji komunalne infrastrukture ob iztekanju evropske finančne perspektive. V prvih sedmih mesecih se je vrednost opravljenih gradbenih del povečala za več kot tretjino. Dinamika naj bi se upočasnila že v drugi polovici leta, tudi zaradi visoke osnove in prevrednotenja zalog v zadnjem četrtletju leta 2013.

Višja zaposlenost:

s -0,5 % na +0,2 %

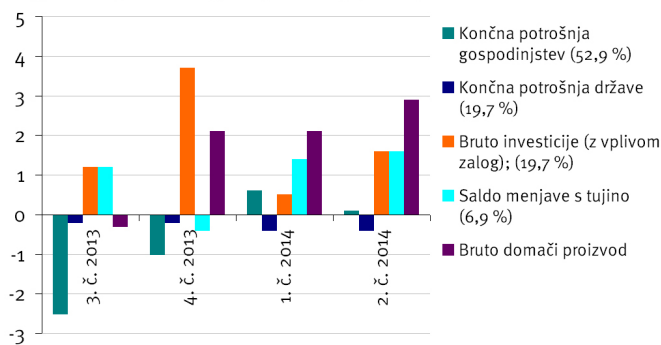
Nižje cene:

s 1,2 % na 0,8 %

Višja rast:

s 0,3 % na 1,6 %

PRISPEVEK K RASTI OBSEGA BDP GLEDE NA ENAKO ČETRTLETJE PREDHODNEGA LETA originalni podatki 3.č.13-2.č.14 (v o.t.)

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

SKEP GZS

omogočala sledenje zavezam na ravni EU, vendar ocenjujemo, da obstajajo tveganja, da bi bili ti cilji doseženi če ne bodo sprejeti dodatni ukrepi.

Pri **cenah**, glede na trende v evro območju in denarno politiko ECB, znižujemo napovedi zaradi močnega evra v prvi polovici leta in nižjih cen surovin. Inflacija ob koncu leta bo pod 1 %.

Pri **izvozu** rahlo dvigujemo napoved s 4,0 % na 4,2 %. Povpraševanje na trgih EU se je dvignilo v prvi polovici leta, vendar tekoče ocene in napovedi kažejo, da bo konjunktura na izvoznih trgih izvenela že v zadnjem četrtletju (tudi zaradi visoke osnove rasti v drugi polovici leta 2013). Rast uvoza rahlo znižujemo s 3,4 % na 3,2 %, saj je k visokemu uvozu zadnjem lanskem četrtletju prispeval enkratni učinek uvoza opreme za TEŠ 6.

Javna potrošnja se sooča z restriktivno politiko države pri odhodkih, ki pa je povezana tudi s precejšnjimi tveganji. Ključni bo dober izkoristek sredstev iz evropskih strukturnih skladov, v letu 2015 pa tudi nadaljevanje restriktivne politike plač. Višja od predvidenih so plačila obresti na finančni dolg in preusmeritev dela sredstev v investicije (obnova komunalne infrastrukture). Predvidevamo, da bo tudi nova vlada vodila politiko, ki bo

Zaposlenost (delovno aktivno prebivalstvo) se bo po najnovejših ocenah lahko povečala za 0,2 %, predvsem ker število zaposlenih v javnem sektorju ne sledi zavezam o zniževanju od aprila naprej, od takrat naprej se krepi tudi zaposlenost v zasebnem sektorju. Glavni prirast je v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti (dejavnost zaposlovalnih agencij), strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnostih, v javnem sektorju pa se je okrepilo število zaposlenih v izobraževanju, zdravstvu in kulturi. Dolgi insolvenčni postopki še niso privedli do večjega števila brezposelnih iz tega naslova.

Stopnja anketne brezposelnosti bo nazadovala na 10,0 %, kar je skladno z izboljšano napovedjo o zaposlenosti.

Realne plače bodo v celem letu porasle za 0,2 %, predvsem zaradi nizkega deflatorja (cene so bile v prvih 8 mesecih višje za 0,6 %). V zasebnem sektorju se bodo realne plače povečale bolj, v javnem bodo nespremenjene.

Zadnje aktualne gospodar- ske napovedi konkurenč- nih institucij

UMAR: +2,0 % (2014), +1,6 %
(2015)

BS: +1,6 % (2014), +1,3 %
(2015)

EBRD: +0,7 % (2014), +1,0 %
(2015)